

DURUMSAL GÜDÜLENME ÖLÇEĞİ'NİN (DGÖ) BEDEN EĞİTİMİ DERS ORTAMI İÇİN GEÇERLİK VE GÜVENİRLİĞİ*

E.Nilay DAŞDAN ADA¹ F. Hülya AŞÇI²
F.Ziştan KAZAK ÇETİNKALP³ M. Ersin ALTIPARMAK³

Geliş Tarihi: 27.4.2012
Kabul Tarihi: 18.7.2012

ÖZET

Bu çalışmanın amacı, Durumsal GÜdülenme Ölçeği'nin Türkçe formunun geçerlilik ve güvenirliliğini beden eğitimi ders ortamı için sınamaktır. Örneklem, yaşları 12 ile 15 arasında değişen 154 erkek (Art.Ort. \pm Ss_{yaş}= 13.37 \pm 0.88) ve 137 kız (Art.Ort. \pm Ss_{yaş}= 13.39 \pm 0.77) toplam 291 (Art.Ort. \pm Ss_{yaş}= 13.38 \pm 0.83) ilköğretim ikinci kademe öğrencisinden oluşmaktadır. Beden eğitimi ders ortamında Durumsal GÜdülenme Ölçeği'nin geçerlik ve güvenirliliğini değerlendirmek için Doğrulayıcı Faktör Analizi ve Cronbach alpha katsayısı kullanılmıştır. Ölçeğin yapı geçerliğine ilişkin bulgular, dört faktör modelinin iyi uyum indeks değerlerine sahip olduğunu göstermiştir (χ^2 /sd= 2.62, RMSEA= 0.06, NFI= 0.94, NNFI= 0.96, CFI= 0.97, GFI= 0.93 ve AGFI= 0.89). Ölçeğe ait iç tutarlık katsayıları ise içsel güdülenme için 0.71, özdeşimle düzenleme için 0.72, dışsal düzenleme için 0.79 ve güdülenmeme için 0.78 olarak bulunmuştur. Sonuçlar, Durumsal GÜdülenme Ölçeği'nin beden eğitimi ders ortamlarında öğrencilerin durumsal güdülenme düzeylerini belirlemek için kullanılabilir bir ölçüm aracı olduğunu ortaya koymuştur.

Anahtar Kelimeler: Durumsal güdülenme, geçerlik, güvenirlilik, beden eğitimi.

VALIDITY AND RELIABILITY OF SITUATIONAL MOTIVATION SCALE FOR PHYSICAL EDUCATION CLASS ENVIRONMENT

ABSTRACT

The aim of this study was to test reliability and validity of Situational Motivation Scale for physical education class environment. Participants were 291 secondary-school students (M \pm SD_{Age}= 13.38 \pm 0.83) who are 154 boys (M \pm SD_{Age}= 13.37 \pm 0.88) and 137 girls (M \pm SD_{Age}= 13.39 \pm 0.77) aged between 12 to 15 years. Confirmatory factor analysis and Cronbach Alpha coefficients was used to confirm its validity and reliability in physical education class environment. Findings regarding the construct validity of the scale demonstrated that four-factor model showed acceptable to good fit to the data (χ^2 /sd= 2.62, RMSEA= 0.06, NFI= 0.94, NNFI= 0.96, CFI= 0.97, GFI= 0.93 and AGFI= 0.89). The Cronbach's alpha coefficients were 0.71 for intrinsic motivation, 0.72 for identified regulation, 0.79 for external regulation, and 0.78 for amotivation. Results showed that the SIMS can be used to determine secondary school students' situational motivational levels in physical education class environment.

Key Words: Situational motivation, validity, reliability, physical education.

GİRİŞ

Araştırmacılar beden eğitimi derslerinin olumlu ve olumsuz deneyim fırsatları yarattığı için bireylerin fiziksel aktivite ile ilgili güdülenme düzeylerini etkileyebildiğini belirtmişlerdir (1, 2, 3, 4, 5). Yli-Piipari ve diğ. (2009), çocuklar ve ergenlerin beden eğitimi dersinde elde ettikleri ya da yaşanan pozitif deneyimlerinin yetişkinlikte de fiziksel aktivite ile ilgilenme düzeylerini arttırdığını ortaya koymuşlardır. Bunun yanı sıra beden eğitiminin temel hedeflerinden biri de, bireylere sporu yaşam boyu bir alışkanlık haline getirecek bilgi, beceri ve tutumu kazandırmaktır. Ancak spor ve fiziksel aktivitenin pek çok olumlu etkisine rağmen, beden eğitimi dersine ilginin günden güne azaldığı bildirilmektedir (5, 6). Bu nedenle araştırmacılar, dersten haz almak ve derse katılımı arttırmak amacı ile farklı konuları araştırma gereği duymuşlardır. Örneğin, Yli-Piipari, Watt, Jaakkola, Liukkonen ve Nurmi (2009) tarafından yapılan çalışmada, yüksek içsel

* Bu çalışma ilk yazarın "Beden Eğitimi Derslerinde GÜdüsel İklim ve GÜdülenmenin Optimal Performans Duygu Durumu Üzerindeki Etkisinin İncelenmesi" başlıklı doktora tezinden üretilmiştir.

¹ Mersin Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okulu, Mersin.

² Başkent Üniversitesi, Spor Bilimleri Bölümü, Ankara.

³ Ege Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okulu, İzmir.

ve dışsal güdülenme ile düşük güdülenmeme düzeyine sahip öğrencilerin, beden eğitimi derslerinde daha fazla haz alabildikleri ortaya konmuştur. Aynı zamanda hem kavramsal hem de deneysel çalışmalarda, beden eğitimi sınıflarında öğrencilerin güdülenme düzeylerinin, başarıma davranışı ve öğrencinin derse katılımı üzerinde etkili olduğu belirtilmiştir (2,7).

Beden eğitiminde ve fiziksel aktivite ortamlarında bireylerin güdüsel profillerini incelemek için pek çok teori ileri sürülmüştür. Son zamanlarda beden eğitimi dersinde güdülenmeye yönelik araştırmalar Deci ve Ryan'ın Hür İrade Kuramına dayalı olarak gerçekleştirilmektedir (1). Güdülenmenin farklı çeşitleri olduğunu belirten kuram; bu çeşitliliği hür irade sürekliliğinde ortaya koymaktadır. Güdülenmenin en hür iradeli formundan en az hür iradeli formuna doğru güdülenme çeşitleri tanımlanmaktadır: Bunlar, içsel güdülenme, dışsal güdülenme ve güdülenmemedir (8).

Kuramın yorumlanmasında prensiplerin ve süreçlerin altında yatanlar, yalnızca güdülenmeyi anlamayı değil, aynı zamanda kişiliği, sosyal gelişimi ve tüm psikolojik fonksiyonları bilmeyi gerektirmektedir. Hür İrade Kuramı, bilişsel değerlendirme, organizmik bütünleşme, nedensellik yönelimi, temel ihtiyaçlar ve hedef içerikleri teorileri ile ilişkili bir meta-teoridir (9). Her mini teori Hür İrade Kuramı yapısına eşsiz bir katkı sağlar. Bu mini teoriler, sosyal etkilerin hem öğrencilerin kapasitelerini nasıl etkilediğini hem de nasıl zarar verdiğini açıklar ve öğrencilerin öz düzenleme, bir başka deyişle hür irade kaynaklarının altında yatanları inceler (10). Hür İrade Kuramına dayalı olarak güdülenmeyi ölçmek için literatürde pek çok araç geliştirilmiştir. İçsel Güdülenme Envanteri (The Intrinsic Motivation Inventory-IMI) (11), Sporda Güdülenme Ölçeği (Sport Motivation Scale-SMS) (12), Durumsal Güdülenme Ölçeği (Situational Motivation Scale-SIMS) (13), Egzersizde Davranışsal Düzenlemeler Ölçeği (Behavioural Regulation in Exercise Questionnaire-BREQ) (14), bu ölçüm araçlarından bazılarıdır. Bu araçlardan birkaçı beden eğitimi ders ortamlarında kullanılmak üzere yeniden ele alınmış ve uyarlama çalışmaları gerçekleştirilmiştir. Bu ölçüm araçlarından Durumsal Güdülenme Ölçeği-DGÖ (SIMS) (13), fiziksel aktivite ve beden eğitimi ortamları için farklı kültürlerde sıklıkla ele alınan ölçüm araçlarından biridir (15, 5). DGÖ hür irade kuramına göre geliştirilmiş ve fiziksel aktivite ortamlarında bireylerin güdülenme tiplerini incelemeye fırsat sağlayan (16) bir ölçme aracıdır. Ülkemizde ise, spor ve fiziksel aktivite ortamlarında durumsal güdülenmeyi değerlendirmek amacıyla, daha önceki yıllarda Kazak Çetinkalp (17,18) tarafından Durumsal Güdülenme Ölçeği'nin Türk sporculara uyarlama çalışması gerçekleştirilmiştir. Beden eğitimi ortamının kendine özgü doğasının, öğrenme ortamının, öğrencilerin spora ve beden eğitimine olan yaklaşımlarının, beklentilerinin, hazır bulunuşluk düzeylerinin ve yaş düzeylerinin farklılık göstermesinden dolayı, beden eğitimi ile spor ortamı birbirinden farklılaşmaktadır.

Sporcular için uyarlanan bu ölçüm aracı, beden eğitimi sınıf ortamlarında uygulanmak istendiğinde, madde içerikleri nedeniyle uygun olamayacağı düşüncesi, bu ölçeğin beden eğitimi sınıf ortamlarına uygun hale getirilmesi ihtiyacını doğurmuştur. Bu araştırmada da Durumsal Güdülenme Ölçeği'nin beden eğitimi ders ortamı açısından uygun hale getirilmesi ve oluşturulan formun geçerlik ve güvenilirliğini sınamak amaçlanmıştır.

Hür İrade Kuramına dayalı olarak geliştirilmiş Durumsal Güdülenme Ölçeği'nin beden eğitimi ders ortamlarında değerlendirilmesi ile öğrencilerin ders ortamındaki güdülenme düzeylerinin belirlenebileceği ve sonuç olarak, güdülenmeme, öğrenmenin gerçekleşmemesi, derse tam katılımın sağlanamaması, ilgi ve isteğin azalması ya da dersten haz alınmaması gibi negatif çıktılar fazla ise öğretmenlerin ders içeriklerini daha pozitif süreçlerle yapılandırılmalarına ve öğretmen ile öğrencilerin dersten daha fazla zevk almalarına katkı sağlanabileceği düşünülmektedir.

YÖNTEM

Araştırma Grubu

Çalışmaya İzmir ili Balçova ilçesinde bulunan üç ilköğretim ikinci kademe okulundan, yaşları 12 ile 15 arasında değişen 154'ü erkek (Art.Ort. \pm Ss_{yaş}=13.37 \pm 0.88) ve 137'i kız (Art.Ort. \pm Ss_{yaş}=13.39 \pm 0.77) olmak üzere toplam 291 (Art.Ort. \pm Ss_{yaş}=13.38 \pm 0.83) (\bar{X} yaş=13.38 Ss=0.83) öğrenci gönüllü olarak katılmıştır.

Veri Toplama Aracı

Durumsal Güdülenme Ölçeği: Ölçek, Guay, Vallerand ve Blanchard (14) tarafından geliştirilmiştir. Durumsal Güdülenme Ölçeği yargıların 7 değerlendirme basamağına göre yapıldığı (1= Bütünyle uygun değil – 7= Bütünyle uygun), 16 maddeden oluşmakta ve dört alt ölçeği içermektedir. Bu alt ölçekler içsel güdülenme (Örn; "Bu dersi yaparken kendimi iyi hissettiğim için"), özdeşimle düzenleme (Örn; "Bu dersin benim için önemli olduğuna inandığım için."), dışsal düzenleme (Örn; "Bu dersi yapmak zorunda olduğumu hissettiğim için.") ve güdülenmeme (Örn; "Bu dersi yapıyorum, fakat bu derse devam etmenin iyi bir şey olduğundan emin değilim")dir. Ölçeğin spor ve fiziksel aktivite ortamları için Türkçe uyarlaması Kazak Çetinkalp (18) tarafından kadın ve erkek toplam 470 sporcu üzerinde gerçekleştirilmiştir. Yapı geçerliğine ilişkin bulgular, orijinal ölçeğin dört faktör yapısıyla tutarlıdır. Uyum indeks değerleri, RMSEA = 0.061, SRMR = 0.064, GFI = 0.94, AGFI = 0.91, NFI = 0.93; NNFI = 0.93, CFI = 0.95 olarak hesaplanmıştır. Alt ölçeklerin iç tutarlık katsayıları sırasıyla, 0.79, 0.73, 0.77 ve 0.79'dur (18).

Durumsal Güdülenme Ölçeği'nin beden eğitimi ders ortamlarına uygun hale getirilme aşamasında, ölçek maddelerinin başında ki soru olan "Niçin şu anda bu aktiviteye katılıyorsunuz?" ifadesi değiştirilerek, yerine "Şu anki

Beden Eğitimi dersine neden katılıyorsunuz?" ifadesi kullanılmıştır. Ayrıca, maddelerde geçen "aktivite" kelimesi, "beden eğitimi" ifadesi ile değiştirilmiştir.

Verilerin Analizi

Veri toplama aracının faktör yapısının sınanmasında doğrulatory faktör analizi (DFA), güvenirliklerinin sınanmasında ise Cronbach's Alpha güvenirlik katsayısı kullanılmıştır. DFA analizleri Lisrel 8.71 (19) kullanılarak yapılmıştır. Analizlerde en çok olabilirlik (Maximum Likelihood, ML) yöntemi kullanılmıştır. Modelin uyum iyiliğini değerlendirmek için çeşitli uyum indeksi kriterleri kullanılmıştır. DFA ile model-veri uyumuna ilişkin hesaplanan istatistiklerden en eski ve sık kullanılanı χ^2 'dir. χ^2 uyum istatistiği örneklem büyüklüğüne duyarlı olduğu için özellikle örneklem sayısı 250'den fazla olan örneklerde problem oluşturmaktadır. Bu problemi ortadan kaldırmaya yönelik olarak χ^2 'ye ek olarak farklı uyum indekslerinin de kullanılması önerilmektedir (20). Bu doğrultuda, χ^2 /sd, RMSEA (Root mean square error of approximation- Kök ortalama kare yaklaşım hatası) (21), CFI (Comparative fit index- Karşılaştırmalı uyum indeksi) (22), NFI (Normed fit index- Normlaştırılmış uyum indeksi) (23), GFI (Goodness of fit index- Uyum iyiliği indeksi, 19), AGFI (Adjusted Goodness of Fit index- Düzenlenmiş iyilik uyum indeksi) (23) ve NNFI (Non-normed Fit Index- Normlaştırılmamış uyum indeksi) (23) gibi sık kullanılan uyum indeksleri kullanılmıştır. Bunlardan χ^2 /sd değerinde 0.03 ve daha düşük değerler iyi bir model uyumu, 0.05'e kadar olan değerler ise yeterli bir model uyumu olarak kabul edilmektedir (24, 25). NFI, GFI, AGFI, CFI ve NNFI değerlerinin 0.90'dan büyük olması kabul edilebilir, 0.95'den büyük olması iyi uyumun göstergesi olarak kabul edilmektedir (26, 27, 28). Diğer taraftan, RMSEA indeksinin 0.05 altında olması çok yakın model veri uyumuna; 0.08'e kadar olması kabul edilebilir uyuma; ≥ 0.10 olan modeller ise zayıf model veri uyumuna işaret etmektedir (27, 28, 29).

BULGULAR

Doğrulatory Faktör Analizi Sonuçları

Ölçeğe ait doğrulatory faktör analizi ilk bulguları (χ^2 /sd= 2.67, RMSEA= 0.07, NFI= 0.92, GFI= 0.86, AGFI= 0.90, CFI= ve NNFI= 0.96) tatmin edici düzeyde geçerli bulunmadığından, modelin hata kovaryanlarının ilişkilendirilmesine ilişkin olarak önerdiği düzeltme indekslerinden kuramsal olarak uygun olan madde 1 ile 2, madde 11 ile 12 ve madde 6 ile 9 arasında bildirilen düzeltmeler yapılarak model tekrar sınanmıştır. Düzeltme indeksleri ki-kare değerinde azalmaya neden olduğundan, uyum iyiliği indekslerinde de iyileşme sağlamaktadır. Düzeltme sonrası model tekrar sınanığında, modelin uygunluğu için hesaplanan χ^2 /sd= 2.06'dır. χ^2 değerinin serbestlik derecesine oranının 3'den küçük olması mükemmel uyumu göstermektedir. Diğer uyum iyiliği indeks değerleri ise RMSEA= 0.06, GFI= 0.92, AGFI= 0.89, NFI= 0.94; NNFI= 0.96, CFI= 0.97 olarak hesaplanmıştır. Elde edilen bu uyum indeks değerlerinin modelin kabul edilebilir sınırlar içinde olduğu görülmektedir (Tablo 1).

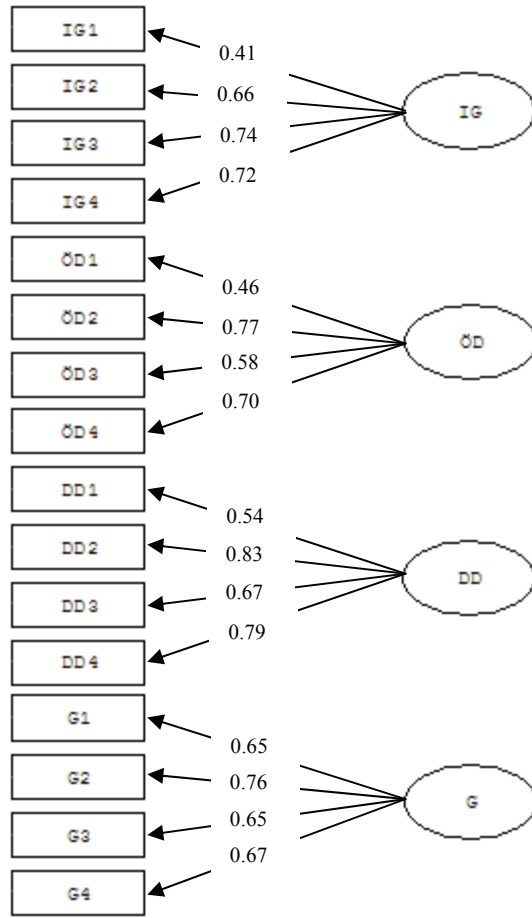
Tablo 1. Durumsal Güdülenme leği'ne Ait Doğrulatory Faktör Analizi Sonuçları

χ^2 /sd	RMSEA	NFI	NNFI	CFI	GFI	AGFI
2.06	0.06	0.94	0.96	0.97	0.92	0.89

Diğer taraftan; doğrulatory faktör analizi yorumlanırken, DFA'ya göre maddelerin Lambda (faktör yükü), t ve R² değerleri de önem taşımaktadır. Bu değerler Şekil 1 ve Tablo 2'de verilmiştir.

Tablo 2. DFA Sonuçlarına Göre Standardize edilmiş Lambda (λ), t ve R² Değerleri

Faktörler	Maddeler	λ	t	R ²
İçsel güdülenme	1	0.41	11.61	0.17
	5	0.66	10.32	0.43
	9	0.74	8.51	0.55
	13	0.72	9.41	0.52
zdeşimle düzenleme	2	0.46	11.58	0.21
	6	0.77	7.96	0.59
	10	0.58	10.97	0.33
	14	0.70	9.76	0.49
Dışsal düzenleme	3	0.54	11.19	0.29
	7	0.83	7.42	0.68
	11	0.67	10.30	0.45
Güdülenmeme	15	0.79	8.38	0.63
	4	0.65	10.16	0.42
	8	0.76	8.44	0.58
	12	0.65	10.17	0.42
	16	0.67	9.88	0.46

Şekil 1. Durumsal Güdülenme Ölçeği'ne ait maddelerin faktör yük değerleri

Değerler incelendiğinde, Lambda (λ), t ve R^2 değerlerinin 0.05 düzeyinde anlamlı olduğu görülmektedir. Faktör yüklerini gösteren Lambda (λ) değerlerine bakıldığında, faktör yüklerinin 0.41 ile 0.79 arasında değiştiği görülmektedir. Bu değerler, maddelerin faktör yüklerinin kabul edilebilir düzeyde olduğuna işaret etmektedir. Gizil değişkenlerin gözlenen değişkenleri açıklama durumlarına ilişkin t değerleri ise 0.05 düzeyinde anlamlı olduğu görülmektedir. Çokluk, Şekercioğlu ve Büyükoztürk'e (28) göre, yapılan analizlerde manidar olmayan t değerlerinin analiz dışı bırakılması gerektiğini ileri sürmüştür. Buna göre, ileri sürülen modeldeki maddelerin t değerlerinin anlamlı olması modelde kalmaları gerektiğine işaret etmektedir. Diğer taraftan, R^2 değerlerine bakıldığında, alt faktörler tarafından maddelerde açıklanan varyans miktarının ise 0.17 ile 0.68 arasında değiştiği görülmektedir. Elde edilen bulgular, gözlenen değişkenler ve örtük değişken arasında tek yönlü doğrusal ilişkiyi ifade eden parametrelerin istatistiksel olarak anlamlı olduğunu ortaya koymaktadır.

Durumsal Güdülenme Ölçeği'nin beden eğitimi ders ortamı için geçerliği değerlendirildiğinde; doğrulayıcı faktör analizine ilişkin bulgular, modelin orijinal ölçeğin dört faktör yapısı ile tutarlı ve beden eğitimi dersi için geçerli bir ölçüm aracı olduğunu ortaya koymaktadır.

Ölçeğin Güvenirliğine İlişkin Sonuçlar

Ölçeğin güvenirliliğini test etmek için ise Cronbach alfa iç tutarlık katsayısı hesaplanmıştır. Durumsal Güdülenme Ölçeği'nin güvenirliliğinin sınanması için hesaplanan iç tutarlık katsayıları; İçsel güdülenme için 0.71, Özdeşimle düzenleme için 0.72, Dışsal düzenleme için 0.79, ve Güdülenmeme için 0.78 olarak bulunmuştur (Tablo 3).

Tablo 3. Durumsal Güdülenme Ölçeği'ne Ait Güvenirlik Katsayıları

Alt ölçekler	Cronbach's Alpha
İçsel güdülenme	0.71
Özdeşimle düzenleme	0.72
Dışsal düzenleme	0.79
Güdülenmeme	0.78

TARTIŞMA VE SONUÇ

Bu alışma Guay, Vallerand ve Blanchard (14) tarafından geliştirilmiş, Türkçe uyarlaması Kazak etinkalp (2010) tarafından sporcular üzerinde yapılan “Durumsal Güdülenme leği'nin (The Situational Motivation Scale-SIMS)” beden eğitimi ders ortamı için geçerliği ve güvenirliğini sınamak amacı ile yapılmıştır.

Ölçeğin geçerliğini test etmek üzere yapılan doğrulayıcı faktör analiz sonuçları, ölçeğin dört alt boyuta ve her alt boyutunda dörder maddeye sahip olduğu toplam 16 maddeden oluşan ölçeğe ait uyum indekslerinin kabul edilebilir düzeyde olduğunu göstermiştir. Model uyumunun kabul edilebilir olarak değerlendirilmesi için ki-kare değerinin 0.03'n ve RMSEA değerinin 0.08'in altında, NFI 0.90 - 0.95, NNFI ve CFI 0.95 - 0.97, GFI 0.90 – 0.95 ile AGFI değerlerinin 0.85 - 0.90 aralıkları arasında olması gerektiği bildirilmiştir (30). Bu çalışmadan elde edilen değerlere bakıldığında, belirtilen aralıklarda olduğu ve modelin uyumluluğunun kabul edilebilir düzeyde olduğu göze çarpmaktadır.

Durumsal Güdülenme leği'nin geçerliğini beden eğitimi derslerinde sınamak amacıyla bir diğer uyarlama alışması Standage ve Treasure (5) tarafından, beden eğitiminde çok boyutlu durumsal güdülenme ve hedef yönelimleri arasındaki ilişkileri incelemek amacıyla yapılmıştır. Bu uyarlama çalışmasının doğrulayıcı faktör analizi sonuçlarına göre elde ettikleri uyum indeksleri, 10 ve 11. maddeler üzerinde yapılan modifikasyonun ardından daha geçerli bulunmuştur. Bu nedenle Standage ve Treasure'nin çalışması ile bu çalışmanın uyum indeksleri ile oldukça benzerlik göstermektedir (5).

Diğer taraftan Lonsdale ve diğ. (15) tarafından yapılan çalışma ise kültürler arası bir çalışma olarak yapılandırılmış ve Durumsal Güdülenme leği'nin hem İngiltere hem de Hong Kong'ta ki beden eğitimi dersleri için geçerliği ve güvenirliği sınanmıştır. Ölçeğe ait geçerlik ve güvenirlik değerleri, İngiltere rnekleminde daha güçlü destek bulsa da, hem İngiltere hem de Hong Kong için geçerli ve güvenilir olarak kabul edilmiştir. Sonuç olarak hem Lonsdale ve diğ. (15) hem de Standage ve Treasure (5) tarafından yapılan çalışmalar bu çalışmayı destekler niteliktedir.

Yapılan alışma ile Durumsal Güdülenme leği'nin beden eğitimi ders ortamları için yapılan uyarlama sonucu elde edilen güvenirlik değerlerine bakıldığında, her alt ölçekte 0.70'in üstünde güvenirlik değerleri elde edilmiştir. Bu değer oldukça güvenilir bir değer olarak kabul edilmektedir (15). Ölçeğin Kazak etinkalp (18) tarafından elde edilen güvenirlik değerleri ile kıyaslandığında, bulguların oldukça yakın olduğu göze çarpmaktadır. Orijinal ölçeğin (14) güvenirlik değerlerine bakıldığında, genel olarak orijinal ölçeğin güvenirlik değerlerinin daha yüksek olduğu görülmektedir. Ölçeğin farklı kültürlerde yapılan uyarlama çalışmalarına bakıldığında, Standage ve Treasure (5)'in çalışmasına ait güvenirlik değerleri bu çalışmanın değerlerine göre daha iyi olduğu görülmektedir. Bu alışma bulguları Kazak etinkalp tarafından yapılan çalışma bulgularına daha yakın çıkmasının nedeni, bu çalışmanın Kazak etinkalp Türkçeleştirilmiş formunun kullanılması ya da ölçek maddelerinin anlaşılmasında kültürel farklılıkların etkisinden kaynaklanmış olabilir (18).

Literatüre bakıldığında, Guay, Vallerand ve Blanchard (14) tarafından spor ortamı için geliştirilen Durumsal Güdülenme leğinin beden eğitimi ders ortamları için yapılan uyarlama çalışmalarında, ölçeğin beden eğitimi ortamlarında kullanılabileceğine yönelik benzer bulgulara rastlanmıştır. Bu nedenle yapılan çalışma, literatüre aynı yönde katkıda bulunarak, Durumsal Güdülenme leğinin Türkçe versiyonunun beden eğitimi dersleri için geçerli ve güvenilir bir araç olduğunu ortaya koymuştur.

Son olarak, yapılan bu çalışmanın daha geniş örnekleme yapılması önemli olabilir. Diğer taraftan, ölçek geçerlik ve güvenirlik çalışmalarının çeşitlilik ve daha fazla değer kazanması açısından, farklı yöntemler ile uygulamalar yapılabilir ve bu anlamda farklı geçerlik yöntemlerinin kullanılması uygun olabilir. Bu çalışmada yapı geçerliğine bakılarak bazı bulgulara ulaşılmaya çalışılmıştır. Ancak kriter ya da ölçüt geçerliğinin kullanılması, daha farklı bulgulara ulaşılmasını sağlayacağından, beden eğitimi ve spor alanında çalışanlara daha detaylı bilgiler sunulabilir. Bu alışma ile uyarlaması yapılan Durumsal Güdülenme leğinin alanda çalışan akademisyen, araştırmacı ve öğretmenlere beden eğitimi dersindeki öğrenciyi daha iyi anlamaları ve etkinliklerin gerçek ilgi ve ihtiyaçlara yönelik olarak düzenlemesine yardımcı olacağı düşünülmektedir.

KAYNAKLAR

1. Wang, C. K. J., Chatzisarantis, N. L. D., Spray, C. M. & Biddle, S. J. H. “Achievement goal profiles in school physical education: Differences in self-determination, sport ability beliefs, and physical activity.” *British Journal of Educational Psychology*. 72, 433–445,2002.
2. Yli-Piipari, S., Watt, A., Jaakkola, T., Liukkonen, J., & Nurmi, J. “Relationships between physical education students' motivational profiles, enjoyment, state anxiety, and self-reported physical activity.” *Journal of Sports Science and Medicine* 8, 327-336,2009.
3. Wagner, N., & Kirch, W. “Recommendations for the promotion of physical activity in children”. *Journal of Public Health*, 14:71-75,2006.
4. Standage, M., Treasure, D. C., Hooper, K., & Kuczka, K. “Self-handicapping in school physical education: The influence of the motivational climate”. *British Journal of Educational Psychology*, 77(1): 81–99,2007.
5. Standage, M., & Treasure, D. C. “Relationship among achievement goal orientations and multidimensional situational motivation in physical education.” *British Journal of Educational Psychology*, 72, 87–103,2002.
6. Hassandra, M., Goudas M., & Chroni, S. “Examining factors associated with intrinsic motivation in physical education: a qualitative approach”. *Psychology of Sport and Exercise* 4, 211–223,2003.

7. Xiang, P., Bruene, A. & McBride, R. E. "Using achievement goal theory to assess an elementary physical education running program". *Journal of School Health*, 74 (6): 220-225,2004.
8. Moreno Murcia, J.A., González-Cutre Coll, D., & Chillón Garzón, M. "Preliminary validation in Spanish of a scale designed to measure motivation in physical education classes: The perceived locus of causality (PLOC) scale". *The Spanish Journal of Psychology*,12(1), 327-337,2009.
9. Horn, T. S. "Advances in sport psychology". T. Horn, eds. 3rd ed.Human Kinetics, 499 p., Ohio, 2008.
10. Schunk, D. H., & Zimmerman, B. J. "Motivation and Self-Regulated Learning: Theory, Research and Applications". New York: Lawrence Erlbaum Associates, 2008.
11. McAuley, E., Duncan, T., & Tammen, V. V. "Psychometric properties of the Intrinsic Motivation Inventory in a competitive sport setting: A confirmatory factor analysis". *Research Quarterly for Exercise and Sport*, 60,48-58, 1987.
12. Pelletier, L. G., Fortier, M. S., Vallerand, R. J., Tuson, K. M., Brière, N. M., & Blais, M. R. "Toward a new measure of intrinsic motivation, extrinsic motivation, and amotivation in sport: The sport motivation scale (SMS)". *Journal of Sport & Exercise Psychology*, 17 (2), 35-53, 1995.
13. Mullen, E., Markland, D., & Ingledew, D. K. "A graded conceptualization of self-determination in the regulation of exercise behavior: Development of a measure using confirmatory factor analysis procedures". *Personality & Individual Differences*, 23, 745-752, 1997.
14. Guay, F., Vallerand, R. J., & Blanchard, C. M. "On the assessment of situational intrinsic and extrinsic motivation: The Situational Motivation Scale (SIMS)". *Motivation and Emotion*, 24, 175-213, 2000.
15. Lonsdale, C., Sabiston, C. M., Taylor, I. M., & Ntoumanis, N. "Measuring student motivation for physical education: Examining the psychometric properties of the Perceived Locus of Causality Questionnaire and the Situational Motivation Scale". *Psychology of Sport and Exercise*. 12: 1-35, 2011.
16. Kazak Çetinkalp, Z., Daşdan Ada, E. N., & Dinç, Z. "Durumsal güdülenme düzeyi ve başarı algısı arasındaki ilişki: takım sporları üzerinde bir çalışma". *Selçuk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilim Dergisi*, 13 (3): 305-310, 2011.
17. Kazak Çetinkalp, F. Z. "Sporda hür irade kuramı ve başarı hedefi kuramının değerlendirilmesi". Ege Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Doktora tezi, 2009.
18. Kazak Çetinkalp, F. Z. "Durumsal Güdülenme Ölçeği (Situational Motivation Scale- SIMS)'nin Türkçe versiyonunun psikometrik özellikleri (Psychometric properties of the Turkish version of The Situational Motivation Scale – SIMS)". *Türkiye Klinikleri Spor Bilimleri Dergisi*, 2 (2):86-94, 2010.
19. Jöreskog, K. G., & Sörbom, D. "LISREL 8.7 for Windows [Computer software]". Lincolnwood, IL: Scientific Software International, Inc., 2004.
20. Çapri, B., Gündüz, B., & Gökçakan, Z. "Maslach Burnout Inventory- Adaptation to Turkish of Student's Form: Study of Reliability and Validity." *Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1(40):134-147, 2011.
21. Steiger, J.H., & Lind, J.C. "Statistically-based tests for the number of common factors". Paper presented at the annual Spring Meeting of the Psychometric Society in Iowa City. May 30, 1980, 1980.
22. Bentler, P. M. "Comparative fit indexes in structural models". *Psychological Bulletin*; (107), 238-246, 1990.
23. Tabachnick, B. G., & Fidell L. S. A. "Guide to statistical techniques. Using multivariate statistics". 4th edition. Needham Heights: Allyn & Bacon, p.17-30, 2001.
24. Kline, R. B. "Principles and Practice of Structural Equation Modeling". New York: The Guilford Press. , 1998.
25. Marsh, H., & Hocevar, D. "A new, more powerful approach to multitrait-multimethod analyses: Application of second-order confirmatory factor analysis". *Journal of Applied Psychology*; 73 (1), 107-117, 1988.
26. Hu, L., & Bentler, P. M. "Cutoff criteria for fit indices in covariance structure analysis: Conventional criteria versus new alternatives". *Structural Equation Modeling*, p.1-55, 1999.
27. Schermelleh-Engel, K., Moosbrugger, H., & Müller, H. "Evaluating the fit of structural equation models: test of significance and descriptive goodness-of-fit measures". *Methods of Psychological Research – Online*; 8(2), 23-74, 2003.
28. Çokluk, Ö., Şekercioğlu, G., & Büyüköztürk, Ş. "Multivariate statistics for the social sciences: applications using SPSS and LISREL." Ankara: Pegem Yayıncılık; p.270-271, 2010.
29. Browne, M. W., & Cudeck, R. "Alternative ways of assessing model fit". In: Bollen, K. A. ve Long, J. S. (Eds.) *Testing Structural Equation Models*. Beverly Hills, CA: Sage, p. 136-162, 1993.
30. Yılmaz, V. ve H. E. Çelik " Lisrel ile Yapısal Eşitlik Modellemesi - I Temel Kavramlar, Uygulamalar, Programlama", PEGEM Akademi, Ankara. s.47., 2009.